

גא לי צים למסר אותם בידי זרים... רק הרהיב-גא ותרוא, כי מה שיכלו הגרמנים המעטים לעשות מפני רצונם לתת לבניהם החנוך הנאות, על אחת כמה וכמה שנוכל אנו, באלפינו, לעשות לבנינו, — אם רק כחנוך גבוה עברי ולאומי לנו רוצים.

קרוא-גא להם איפוא בהתאחדות כחותיכם, רמז-גא להם ויבואו ! כאשר באו גם ליפן, וראיתם אם במשך הזמן לא תהיה גם לנו גמנסיה מתוקנה כמותה הגמנסיה הגרמנית, וכל שבעים לשון.

קרוא לה, גמנסיה, או פרו-גמנסיה, או שם אחר כמות-גמנסיה, ובלבד שתהא גמנסיה שלכם, ואת אומרת — עברית!

אינ לנו מאומה נגד הגמנסיה הגרמנית בתור גמנסיה; אדרבה מקוריה אנו אותה מפני, התועלת שהיא מביאה בכלל להתפתחות ההשכלה בירושלים, אבל קשם שהגרמנים לא היו מסתפקים בגמנסיה עברית — מפני עבריותה המוכרחת — כך או אפשר לנו היהודים לקבל את רב הטובה שישם משפיעים לנו ושאינה יכולה להיות לא לפי רוחנו ולא לפי צרכינו בארץ.

השכלה אנו רוצים אמנם, אבל בשום אופן אין ברצוננו, לעשות את בנינו פה ליהודים, צרפתים, יהודים-גרמנים, והודים-ארוויים, אלא פשוט ודוקא: יהודים בריים!

י. קרניאל

מיופן ומביבותיה

ב-תחנה מיוחדת — א' אב.

במש"ש כ"ט תמוז היתה במושב פתח תקוה האספה הכללית מצעירי המושבה ודנו בדבר העבודה להבא, באספה זו היו בערך תשעים איש: אכרים וחושבים פשוטים, עבודתם העיקרית היתה לעשות רשימה מאלו האנשים, שדורשים שהד"ר כהן-ברנשטיין יבא מושבה, כל האנשים שהיו באספה זו חתמו על זה, אספה זו היתה בספריה ובחבר באותו הלילה גם ועד תדירי, הועד של הצעירים הם היה: פסקל, אפלבוים, פוגלסון, אום-שטנסקי, גיסין מ., יסקובסקי ד., קרול יעקב, סימקין, סלומן מ.

גם המשמרים שבפתח-תקוה עשו בלילה הזה אספה בבית הכנסת, אלו להפך השתדלו להשיג חתימות נגד הד"ר כהן-ברנשטיין, שהוא רוח החיים בתנועת הצעירים, באספת קנאים זו נרשמו 109 איש נגד הרופא ושבעה עשר בעדו, משמע ש 40% מאלו שהיו באספת-האדוקים היו בעד הד"ר הנ"ל, אבל הועד המשמרי השתמש באמצעים שונים להגדיל את רשימתו. אחריהם חתמו מתוך איזה הכרח ולאחרים הפכו את פתקאותיהם.

ועד קנאי זה שהרשה לעצמו תדיר לעגש כל אדם שבמושבה אפילו בעד עברה קלה שבין אדם למקום, ועד משמרי זה אינו יכל בשום אופן לסבל ד"ר כהן, שמשפח בעד החפז; שבמושבה הוא אינו יכל לסבל את הד"ר כהן-ברנשטיין שהקריא לפני צעירות המושבה ע"ד בריאות הגוף ועוד. הקנאים משתמשים באמצעים אי-בשרים לטובת מלחמתם, מלחמת הבערות, אבל ידעו נא אלו, שימי-ההחשך כבר עברו וכמלו מן העולם. נצוצות האור הגיעו זה כבר לפתח תקוה, הסכא" וה"חשכות" תתם...

ולד"ר כהן-ברנשטיין צריך לומר את זהו יתחזק נא עכשיו במלחמה זו... באמת המצב אי-נעים, אבל צריך הוא להשאר על מקומו במושבה זו ולבער יחד עם הצעירים את הרע שנכנס עמוק. עמוק לשרדות העם שבמושבה זו, לחלק העם הזה שיונק ומקבל צנורות של שפע מירושלם הקנאית, יפקדו נא צעירי-פתח תקוה הנלחמים בעד חרותם הגופנית והרוחנית ויחגברו על אויביהם שבפנים; וישתדלו נא שיתקברו כל גרי פתח-תקוה יחד ואל יהיה כלל שום חלוק בין הושב לתושב...

באניה הרוסית, פרת" שנסעה לארסיה ביום הששי שעבר, שבו לרוסיה 15 איש.

באה היום הרוסית, "טיגר". באו כארבעים איש, כולם זקנים, היו רק שני צעירים. באניה זו היו שני תלמידי בית-הספר הבינונים שבפמורבורג, שבאו לשבוע לבקר את ארץ ישראל.

באו היום שתי "חדיבות", אחת מקושטא והשנית מאלכסנדריה.

בא היום הד"ר הולובצ'יניר מקיוב, אמש בשעה ששמה וחצי בערב, שבו שני אחים צעירים ספרדים מעבודת קסימת האחרונים בפרדסים, בדרך בין הפרקים שמאחורי גן הברוך, התנפלו עליהם ארבעה ערבים ששתו לשכרה ויורו עליהם ברוביהם, אחד נהרג, שני ערבים שהלכו בדרך זו נהרגו.

ושלשה נפצעו. למקום ההרגה מהרו להביא את המשטרה המקומית, נחפש אחד מן הרוצחים ערבי מערבי, ושלשה מהם נעלמו.

המהפכה בפתח-תקוה*

דיו רבה נשפכה, עטים בלי מספר נשברו ומוחות רבים יגעו ועיפו על כתיבת כתבות מיוחדות בעתונים שונים, כתבות שפגעו בכבודם של "אם המושבות", המצוינה באכריה החרוצים ובסניף עבודת-האדמה השונים אשר לה, וכל זה למה? מפני שמושבה גדולה ויפה זו היא צנועה ושקטנית; מפני שמעולם לא רצתה להבלוט את ציונותה במלוא רמות ולהכריז על לאומיותה בדברים ריקים.

לך רצתה המושבה להשיב על כל הכתבות האלו, כי או היתה מוכרחה לשכר לחלית' וזו סופר מיוחד. אולם הועד השולט החליט לעבור על התקיפות שתקופהו בשתיקה, כי אמר אשר יבואו המעשים וישפחו על פני ההגמות והבריות. ובכל זאת, הפעם עלינו לענות על דברי כתב "הצבי" מר שמונני מייפו, מפני שהאשמות שהאשימו קשות יתר מדי ויוורשות באורים.

האדון שמחוני הציע על הגליון את ערך המקרה במושבתנו כאלו באמת נכבד הנהו מאד, וכאלו היה ביד המקרה הזה להביא מהפכה למושב במושבתנו, האדון שמחוני כנראה, איננו בקי כלל בעניני המושבות; ולו ידע כי לא בורד המקרה הזה, וכי כמוהו כבר קרו במושבתנו וכשאר המושבות מקרים אחרים, אך כל זמן שרק בני המושבות חלוקים בדעותיהם, סופם להשלים ביניהם בותרים שונים משני הצדדים, כי הלא סוף-כל-סוף שני הצדדים רק למושב המושבונ מגמלים.

אך דא עקא, כי הפעם נפעלו והתלחבו על ידי פעולה חזונית, אך בהבטל הפעולה הזאת, יש לקות כי הכל יבא על מקומו בשלום. האדון שמחוני מספר עובדה לגנאי, כי הזקנים לא נתנו בשום אופן לעשות את ההסדר

על בטול הקרבנות והעליה לרגל לירושלם, והוא מקוה, שסוף סוף יתמלא הקב"ה רחמים ובית המקדש על תלו יעמד. לע"ע הוא סתפק בזה, שהוא עולה ברגל, ברגל ממש לירושלים, שלש רגלים בשנה הוא עולה לירושלם ומשתחוה לפני הכתל המערבי ושופך את שיחו לפני ה'...

מתפלא הוא על חבריו האכזריים החלוקים להם חרותם ערבים לעבר את עבודתם. הכיזד? ! מי לנו גדול מכעז! בעז הצדיק, בעז החכם, בעז אבינו, גם הוא לא בש לעב בעצמו, כמו שכתוב בפרוש: "הנה הוא זרה את גרן השערים" אוהב הוא ר' רפאל לעבד בשרה בעזרת בניו הגדולים, גם את בניו הקטנים הוא מרגיל לעבודה, וכשמתחיל הקציר, אינו שולח את בניו לבית-הספר, די להם, הוא אומר, ללמד בחרף, בקיץ צריך ל"הוביל", לרש, לזרות — יתרגל, בעבודה, את בני האחר הוא מפתח להיות רועה, לשורך, הוא אומר לה, לא יונק זה כלל, אדרבה, כל האנשים הגדולים היו רועים: משה רבנו, שאול דוד, ודוד, אף על פי שרועה היה, בכל זאת לקח לו בת מלך לאשה.

על הרצל, בבית-הכנסת; אבל מארי דעלמא! הלא כל אחד עושה הספר לפי טעמו ולא לפי טעם אחרים! הלא אחרי קריאת התורה, בפני התורה הקדושה, עשו לגבור התחיה "הוכרה", אשר לפי דעתם וטעמם יקרה היא יותר מאלפי נאומים, ובכלל לא סופר הדבר כמו שקרה הדבר היה כך באמת:

הצעירים הרביקו מורעה, בבית-הספרים לאמר: שיספירו את הר"ר הרצל כמוצאי שבת האדונים פלוגי ואלמוני, שאינם מכאי ביהכנ"ס וכאשר בין כה וכה התחדדו היחסים, חבלו אחדים מהצעירים תחובה למצא מקום להתנפל על הועד שלא מצא חן בעיניהם ויאמרו להספיד את המנהיג דוקא בכיהכנ"ס. מלבד זאת הלא ביהכנ"ס איננו עומד כלל החת השגחת הועד, כי אם תחת השגחת הגבאים אשר נבחרו על ידי ביהכנ"ס והועד איננו מתערב כלל בהנהגת ביהכנ"ס.

ה' שמחוני מיעץ עצה טובה לאמר: "שיסירו את האסיר" שאסרו על עין גנים, עפ"י תקנות ועד המושבה הקנאי, ליהנות ממוסדות הצבור שבפתח-תקוה ואפילו מרופא ורפוי". שואלים אנו אותו, האם מעולם ראה בעיניו את הקנות ועד המושבה הקנאי? האם ידועים לו דרכי "פתח-תקוה" עם בני "עין-גנים"?

ה"יסוד הרקוב" של "פתח-תקוה" משלם שכר למוד גדול, אפשר גדול יותר מדי, לא בהתאמה כלל עם הפעולה שהנם מקבלים ממוריהם, ביהכנ"ס פתוח לזיחה לכל באיה, סמי רפואות נמכרים במחיר שוה לכלם, מחיר הרחיצה בבית-המרחץ אחד לכלם, השוחט שוחט, הרב פוסק, הרופא עונד בחדר-הבקר לפי המספרים, בלי הבדל בין בני "עין-גנים" ובין בני פתח-תקוה, ועליכם קולואי לדעת, כי בני פ"ת ממלאים את ההפסד לכל הנ"ל באלפי פרנקים לשנה, הרופא, ד"ר כהן-ברנשטיין, אינו הולך לעין-גנים רגלי, כי אם לרש חמור לרכיבה, שכר מגידיה בעד הבקור, פה אשאל אנו ומודע באמת אין הרופא, שהיא עומד בראש הציונים, הולך לבקר חולים בבתי עין-גנים בשביל יותר קשן או בחנם? מי ומה מפריעהו מעשות זה? והנה לכם עובדה רבותי! אשת מורה עני היושב בעין-גנים, באה אל נבאי, חברת-לינה לבקש פתקת, בקור-חולים" להרופא, אמר לה הנבאי: הלא הרופא איננו הולך לעין-גנים נגד פתקת, חברת-לינה? פרצו דמעות מעיני האשה, לקח הנבאי חצי מגיד, נתן לה ויאמר לה ללכת אל הרופא ולבקשהו שילך בחצי מגיד, הלכה האשה והתחננה לפני הרופא, אבל זה מאחרון, אמם אוניו ולא התרצה ללכת בחצי גידי, האשה שבה בכפי-ברכים הביתה ותחלה

שאלו את ר' רפאל, מהו הדבר היותר טוב בעולם? ויגיד לכם תיכף ומיד: "חטה" חטה, אומר ר' רפאל, זהו צנור החיים; אם אין חטה אין קמה ואם אין קמה, אין לחם ופשוט שבאי לחם אין חיים; הווי אומר, שחטה זה חיים, והוא ר' רפאל, שותף הוא לכביכול; על ידי ר' רפאל חטתו אתם חיים ונהנים מעולמו של הקב"ה, מהו הזן ומפרנס את כל העולם? שמא תאמר בפני, שמא זית, שמא כל אותם הפירות? הוי אומר: חטה, העקר הוא, שומעים אתם—חטה והשאר הם פרפראות, תרגומה, אפיקומן, תבלין ור' רפאל עומד על דעתו ואין הוא נוטע כשאר האכיים לא זתים ולא כרמים ולא פירות, אלא—חטה, רק על שלשה עצים, שלשה במספר, מותר ר' רפאל: על הגפן, על התאנה ועל התרוב, את הגפן והתאנה נטע סמוך לבית וקבע לו תחתם ספסל ובעת ערב אחרי עבודת הוא יושב לו בצלם, לקים מה שנאמר: "איש תחת גפנו ואיש תחת תאנתו", ואת התרוב הוא נטע בחצרו כשביל חילרים; יהנו חילרים בחמשה עשר בשבט" ו אכל לטעת כרסו שתהיינה בו הרבה נפנים — לאו דוקא! כל הצרות, אומר הוא, באו על בני ישראל בשביל

חברת אנגליה פלשתינה (בערבון מוגבל)

פנימים : לונדון, יפו, ירושלים, בירות, חברון והיפה.

סניף לונדון : אנגלובנק

THE ANGLO-PALESTINE Co. LTD

Branches : London, Jaffa, Jerusalem, Beirout, Hebron & Haifa

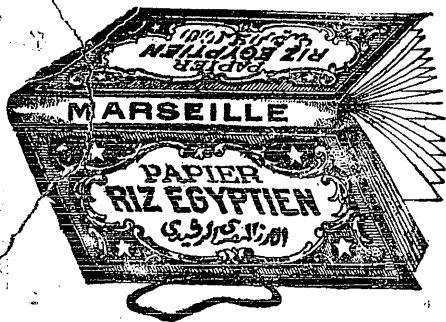
Telegraphic Address : ANGLOBANK

Cashes Bills & Cheques at a reasonable discount.
 Advances given against Bills of Lading, Goods, Securities Shares etc.
 Opens Current & Deposit accounts.
 Issues Drafts, Cheques Letters of Credit & makes payment by telegraph.
 Collects Bills, Coupons etc.
 Exchanges Foreign Money.
 Executes the purchase & Sale, on Commission, of Goods and Stocks & Shares of different countries.
 Receives for safe custody valuable object.
 Receives Savings Deposits of frs. 1. & upwards paying 3% on a total of fr. 20, withdrawal on demand. The Saving department will also receive sums less than fr. 1 viz : 5, 10, 50, centimes & 1 fr. in exchange for which Stamps are given.
 For full particulars please apply at the Bank.

קונה שמרות ושיקים.
 נותנת הלוואות נגד קונטרסות, פיקודים, אגרות ושיקי.
 פותחת חשבונות עובר-חשב ולושים קבועים.
 מוכרת שיקים ומכתבי קרדיט לחשולם כספים ומקדמת פיקודים.
 מקבלת שמרות, תלושים וכל מיני דוקומנטים לטובת.
 מחליפה כל מיני מטבעות.
 קונה ומוכרת בקומסיון סחורות ושיקי שך מכל הארצות.
 מקבלת כספים לחסכון ספרנק אחד ומעלה ומשלמת רווחים 3 למאה מסנה.
 שהוא גדול מעשרים פרנק ומחזרה את הפרקון בכל עת שירצה.
 מקבלת פקודות לשמירה בשכר.
 הבנק תקבל לקופת חסכון פן חמשה פנימים ומעלה נגד היום בני 5, 10, 60, סנטים, ופרנק אחד, עד סך עשרים פרנק. להודיע על הפרטים בהבנק.

גיר לסיגרות מבית הרושת צרנתי
 עשוי מאדרי מצרי

קבל הפרטים והצטרף לנבחרים בהוצאות הטרנסיות
 ושל ידו המטעלות
 הגיר החדשק מטר ושטרב מרחמים ויתר מסכמים לחוקי
 הפרויקט, כל היפה חמט עליה היום הערבות של ממלוח
 צרפת.
 המטרי היחיד הממט מרובה נטר כל ערי אי
 המטרי אליאם י. נ ל פ בינ.

La Gloire du Danemark

BEURRE HEYMAN   **BIERE TUBORG**

תפארת דנייה
 המילה היפה
 בירה המוכרת
 נפנת להסוכן בארץ-ישראל ארבעתה

חברת ויקטוריה שר ברלין

La Victoria de Berlin

נתקמה בפקודת הממשלה ביום 30 ספטמבר 1888, אחריות ובמתן על תחיים
 במשך שנת 1908 עלה קרן החברה לסך 864,269,266 פרנק. סכום ההכנסות אצל החברה עלה לסך 1,992,282,895 פרנק.
 השמירה (רוזב) לטובה הכינסת 166,588,284 הרווחים שנתחלקו להמוכמים בשנת 1908 עלו לסך 87,494,272. הכנסה מפרטים 176,701,467.
 יתרונות מיוחדים: משלמים תיכף ומיד כל הסכומים. מלחפת שנים שלישית יד 333 שו: במשך חמש שנים הראשונות.
 אחריות כללית: נסיעות ודירה בכל העולם. אחרי שלש שנים של קיום אין האחריות בעלה לעולם.
 הסכומים היותר גדולים מלוח החברה או פורעת לבעל האחריות אחרי שלש שנים של קיום. אם נתבטלה האחריות החברה מחדשת אותה כלי בדיוק, במשך ששה חדשים.
 השתתפות בדרושים: השעים למאה פרוצטים הנקיים שנבטחו להמוכמים בשנת 1908 נחלקו להמוכמים שלשה ועשרים למאה רוח נקי שהוא 37,494,272 פר.
 פן שנת 1878 חלקה החברה מדי שנה בשנה רוח של שלשה למאה מכל הסכומים ששלמו המוכמים.
 אחריות של עשרות אלפים פרנק במשך חמש ועשרים שנה תעלה לאיש אחד פן שלשים בכך 6280. התנאים הכלליים של האחריות הנם קצרים וברורים.
 המטרי: בקור סאנדי.
 המכנים הכללים בפלשתינה, בירושלים: לוי את חזן. בפו: יונה קובלר.